
Dotknout se nebes

Mike Horn

Křídla...

Tento velkolepý dar jsem dostal, když jsem byl malý.

Měl jsem s otcem takovou dohodu: mohl jsem chodit, kam jsem chtěl, ale v šest hodin večer jsem musel být doma, ani o minutu později. Do té chvíle žádná omezení, žádné zákazy. Mohl jsem dojít na kraj světa.

Křídla mě nesla daleko, hodně daleko...

Dnes je mi čtyřicet devět let. Desetkrát jsem málem umřel, ale dosud jsem tady. Život si pro mě připravil jednu zkoušku horší než všechny ostatní. Strávil jsem ji. Dostal jsem se z toho. Protože člověk, o tom jsem přesvědčen, je průzkumník. Zkoumá sebe, druhé, svět. I překážka je příležitost. Umožňuje zlepšit se, vyrůst. V nesnázích, když už mi zbývaly jen moje vlastní reflexe, vždycky jsem nechal mluvit to, co bylo ve mně nejlouběji.

V amazonské džungli jsem z hladu zabíjel a jedl aligátory. Neměl jsem pušku, neměl jsem vysílačku, neměl jsem plynový vaříč. Měl jsem zem, řeku a hvězdy. Tak jsem prošel 40 000 km podél rovníku. Skončil jsem na místě, odkud jsem vyšel, bohatší o jedinečnou zkušenost. Setkání s malinkým šcorpionem na cestě, nejmenší kapičku spadlou ze stromového patra tropického pralesa, nejtíšší zavrčení šelmy, všechno jsem začlenil do svého života.

Poslední roky jsem lezl v Himálaji, plul podél břehů Somálska, cítil vůni větru pouště i přítomnost tálíbců, viděl jsem umírat přátele vysoko v horách. Zažil jsem výšiny i pády.

Nádherné výšiny a strašlivé pády. Ale držel jsem směr. Abych dál vnímal ty nenahraditelné pocity.

Abych zkoumal nejnepronikavější kouty planety. A také abych předal těm nejmladším lásku ke svobodě.

Té svobodě, která otvírá životu nekonečný prostor.

Je to příběh o šílené sázce... Moji druhové v tomto dobrodružství se jmenují Jean Troillet, Fred Roux a Olivier Roduit. Všichni jsou vysokohorští průvodci a věhlasní himálajisté. Jean, když není zachumlaný, je holohlavý a zábavný. Byl první, kdo spolu s Erhardem Loretanem zdolal bez použití kyslíku Everest Hornbeinovým kuloárem na severní straně.

Také byl první, kdo v roce 1997 sjel část této hory na snowboardu. Vystoupil již na vrcholy K2, Dhaulágiri, Čo Oju, Šiša Pangma, Makalu, Lhoce a několik dalších osmitisícovek. A rovněž se plavil s mým přítelem Laurentem Bourgnonem, který v roce 2015 zmizel.

Pro Freda Rouxe je charakteristický zářivý úsměv. Krátké vlasy, jiskrné oči. Je to milovník života, který věnuje našim projektům šílenou energii. S ním, i když už nás víra opouští, zůstává motivace nedotčena. Fred má rád lidi a všechno umí vyřešit. Je ochotný šprýmař a nesnáší zbytečné konflikty. Takovému jako on člověk prostě musí důvěřovat.

Při společném lezení se z nás stali nerozluční přátelé. Často opakoval:

„V nouzi poznáš přítele!“

Ve výškách nad 8 000 metrů je Fred ve svých čtyřiceti dvou letech nesmírně rychlý horolezec. Je pevný jako skála a tlačí výkon až do zápalu plic... Olivier Roduit je velmi vyrovnaný, vysoce zodpovědný muž, který trénuje vysokohorské průvodce. Prošel si hory po celém světě. Já v něm vidím profesora, odborníka, který neustále počítá a měří. Nesmírně obezřetného. Rozumného.

My čtyři jsme sestavili takový extrémní plán: zdolat čtyři osmitisícovky za sebou. Bez kyslíku, bez nosičů, bez lan. „A bez rukou?“ zeptal se Fred. Ne, Frede, bez rukou by to nešlo...

Rozhodli jsme se spojit Gašerbrum 1, Gašerbrum 2, Broad Peak a nakonec K2, tu slavnou K2! Všechny čtyři hory spolu sousedí, navazují na sebe na severu Pákistánu a v čínské provincii Sin-tiang. Je to obrovská výzva. Hned zkraje vyvstává otázka: je to rozumné, vybrat si začátečníka, jako jsem já? Nejsem alpinista. Ve skutečnosti všechno závisí na rozvržení, na počasí a na štěstí. A také na vůli. Rozvrh si mohu upravit, s počasím nic navedu, štěstí zkusím vyprovokovat a vůli mám, proboha, myslím, že jí mám na rozdávání.

Už technická stránka věci vyžaduje důkladné studium. Mám se co učit. Kdysi jsem sice zlézal jihoamerické Andy dosahující 6 000 metrů, ale nebezpečí se jasně ukazuje právě nad touto hranicí. Zvládnou to? Víím, že tu mám nejlepší učitele na světě. S Jeanem Troillem jsem prošel Grónsko a všichni mí partneři překonali osmitisícovky. Navíc budeme obklopeni lidmi, jako je dokumentarista David Ribeiro a génius v informatice Markus Wyss, který vyvinul satelitní komunikační programy.

Plán našeho dobrodružství byl brzy hotov: Markus nás doprovodí až do základního tábora ve výšce 5 000 metrů a instaluje zde své zařízení „live streamingu“ na film v přímém přenosu. Obrázky přijdou mé ženě Cathy se zpožděním 9 sekund, i když bude ve Švýcarsku. Vybavení minikamerami na způsob čelovek budeme zaznamenávat náš výstup obrazem.

Rozhodnuto, jdeme na to!

Je červen roku 2007.

Start!

O měsíc později, 10. července, dorážíme do Islámábádu. V pákistánském hlavním městě to vře. Toto muslimské město, administrativní srdce země, bylo postaveno na pustém místě v roce 1961. Je to lokalita plná nebezpečnosti: na dva kroky odtud leží Kašmír, země, na kterou si činí nárok Indie, a vztahy dvou rozdílných etnik, Paštunů a Paňdžábců, kteří zde sousedí, jsou napjaté. Situace je výbušná. A podnebí nic neřeší: v červenci teplota stoupá až ke 40 °C, dešťové srážky bývají mohutné...

V den našeho příjezdu zaútočila pákistánská armáda na Červenou mešitu, sunnitskou církevní budovu vedenou Abdulem Azízem Gházím a jeho bratrem Abdulem Rašídem Gházím. Už osm dní zde byli islamisté opevnění

s rukojmími z řad žen a dětí. Džihád bratrů Gházíů skončí stovkami mrtvých. Opouštíme město za zvuků výbuchů a střelby z kalašnikovů. Pro nás to byla probdělá noc. Město páchne střelným prachem, nebezpečí je hmatatelnější než to, kterému budeme čelit v horách. Odjíždíme za svítání směrem na Skardu. Město na úpatí pohoří Karákóram vyniká neobyčejnou krásou. Tři jezera obklopená sytě zelenými lesy odrážejí zasněžené vrcholy. Nedaleká poušť je na jaře posetá červenými květy. Jaké muselo být ohromení prvních cestovatelů ze Západu při pohledu na toto rajské údolí! Byl to Francouz François Bernier, kdo před třemi sty lety první popsal tuto zemi Skardu...

Můžete se sem dostat buď letadlem z Islámábádu s rizikem, že z vás divoké vichry vyřesou duši, anebo se vydat po KKH, Karakorum Highway, která – přestože se honosí názvem „dálnice“ – je jen úzká stezka, vytesaná do úbočí hory. Šest set kilometrů průsmyků, výmolů, úžlabin působících závrat, hrozivých srázů, ale také všude koster nákladáků, nenadálých sesuvů půdy a toho nejnebezpečnějšího – pákistánských vozidel řízených kandidáty sebevražd, nevědoucích téměř nic o používání brzd.

Cesta trvá podle ročního období tři až čtyři dny. Vede přes města Besham, Kohistan, Chilas, Gilgit, Goro, Nagar, Passu, Soss a končí v Kašgaru, výchozí stanici čínské železnice. Blázni neváhají absolvovat tu cestu na kole. Vlastně ale nejsou větší blázni než my... Vyjeli jsme s úsměvem. Ten samý den jsme se vrátili s kyselou tváří: sesuv půdy silnici uzavřel. Poletíme tedy letadlem. Předpověď počasí je k nám našťástí shovívavá.

Když vzlétáme, jsme tou úchvatnou krajinou stejně unešeni jako dávní cestovatelé. Nyní, v červenci 2007, však nejsme ve Skardu jenom proto, abychom obdivovali krajinu. Hned po příjezdu nás vítá průvodce pověřený organizací. Později nám pomůže najmout si nosiče. Stroj se dává do pohybu. Jean, obeznámený s místními zvyky a obyčejí, se ujímá vedení. Představuje nám Jana, šéfa kuchyně, a jeho bratra, představitele pákistánské agentury. Je tu také náš styčný důstojník. Ten je povinný. Vstupujeme do vojenského pásma na hranicích Kašmíru a Číny, velmi citlivé oblasti. Důstojník může dosvědčit, že jsme tu kvůli lezení a ne proto, abychom dodávali zbraně tálibáncům. Správně by se nás měl držet po celou dobu výpravy. To by nebylo příjemné. Tentokrát jsme to zařídili tak, že naši stravu nesnesl... a vrací se do Islámábádu rychleji, než by kdo tušil.

Nejprve jsme všichni naloženi do malých džípů a vezou nás do Askole. To je vesnice v údolí Shigar, hluboko v Karákóramu. Kamenitá krajina, jen tu a tam porostlá trsy trávy. Domy na úbočí hory jsou vrostlé do skály. Na moderní lávce přes potok nás přátelsky zdraví muži oblečení do *kurt*, druhu dlouhých košil, a s *pakuly*, tradičními barety na hlavách. I zde se nacházejí stopy moderní civilizace: džípy, elektrické osvětlení, voda z vodovodu. Ale o kousek dál tohle všechno zmizí. Čeká nás nebe.